

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **A. B.**, zastoupeného Mgr. Markem Hudlickým, advokátem se sídlem Františkánská 7, Plzeň, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 8. 2015, č. j. OAM-565/ZA-ZA05-K01-2015, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 27. 11. 2015, č. j. 60 Az 13/2015 - 26,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Rozsudek krajského soudu

[1] Rozsudkem ze dne 27. 11. 2015, č. j. 60 Az 13/2015 - 26, zamítl Krajský soud v Plzni (dále jen „krajský soud“) žalobu, kterou se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 8. 2015, č. j. OAM-565/ZA-ZA05-K01-2015. Tímto rozhodnutím žalovaný rozhodl o žádosti žalobce tak, že mezinárodní ochrana podle § 12 a § 14a zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), nebyla udělena.

[2] V odůvodnění napadeného rozsudku se krajský soud zcela ztotožnil se závěry žalovaného. Nárok na udělení azylu vzniká jen z důvodů v zákoně taxativně stanovených. Jako situaci odůvodňující obavy z pronásledování z důvodů vymezených v § 12 písm. b) nelze označit obecný nesouhlas s politickou situací v zemi původu, vyučování na veřejných školách pouze v úředním jazyce země ani preferenci tohoto jazyka soukromými zaměstnavateli. Jednotlivé ústní projevy osobních nesympatií od soukromých osob, jak je popsal žalobce v řízení před správním orgánem, také nedosahují intenzity ohrožení, jakou požaduje zákon o azylu. V otázce udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu krajský soud uvedl, že žalovaný se podrobně zabýval možnými důsledky návratu žalobce

do vlasti, přičemž nebyla shledána hrozba nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. U námitky žalobce týkající se nedostatečného posouzení aktuální situace v Moldavské republice došel krajský soud k závěru, že se žalovaný aktuálním politickým vývojem podrobně zabýval, své závěry podložil četnými zprávami českých i zahraničních vládních i nevládních institucí a správně je vyhodnotil.

II. Kasační stížnost žalobce a vyjádření žalovaného

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) v kasační stížnosti podané v zákonné lhůtě uplatnil důvod podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. „Stěžovatel kasační stížností brojí proti zjištění žalovaného a krajského soudu o nesplnění podmínek udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu. Stěžovatel uvádí, že již podrobně popsal své potíže v domovském státě, kde je pronásledován a napadán pro svou ruskou národnost. Ruská národnost mu nadto znesnadňuje hledání zaměstnání. Stěžovatel je přesvědčen, že žalovaným i krajským soudem je bagatelizována aktuální situace v Moldavské republice a není přihlíženo k současnému vývoji, kdy jsou rusky hovořící občané Moldavska perzekuováni. Stěžovatel dále uvádí, že pokud by nebyly naplněny důvody pro udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu, měla by mu být udělena doplňková ochrana dle § 14a odst. 1 a odst. 2 písm. c) zákona o azylu z důvodu násilností vůči občanům Moldavska ruské národnosti.

[4] Přijatelnost kasační stížnosti vidí stěžovatel v tom, že krajský soud v napadeném rozhodnutí pochybil a toto pochybení má dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Hmotněprávní dopad stěžovatel spatřuje v tom, že napadené rozhodnutí odnímá možnost získat azyl. Z uvedených důvodů stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek krajského soudu a vrátil mu věc k dalšímu řízení.

[5] Žalovaný ve svém vyjádření odkázal na odůvodnění svého rozhodnutí a odůvodnění rozhodnutí krajského soudu. Dále uvedl, že v průběhu řízení neshledal, že by stěžovateli hrozilo v rodné zemi pronásledování. Se státními orgány před vycestováním žádné problémy neměl. Stěžovatel namítal pouze problémy s hledáním zaměstnání a další ekonomické potíže, které nejsou obecně důvodem k udělení azylu dle § 12 zákona o azylu. Dle provedených důkazů nebyl shledán důvod ani k udělení doplňkové ochrany. Proto žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a osobou oprávněnou (§ 102 s. ř. s.). Stěžovatel je rovněž zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[7] Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud zabýval její přijatelností ve smyslu § 104a s. ř. s. a dospěl k závěru, že kasační stížnost je nepřijatelná. Podle § 104a odst. 3 s. ř. s. nemusí být usnesení o odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost odůvodněno. Přestože by v tomto případě bylo možné kasační stížnost

pokračování

odmítnout bez odůvodnění, Nejvyšší správní soud nad rámec zákonného požadavku odůvodnění svého usnesení připojuje.

[8] Podle § 104a s. ř. s. Nejvyšší správní soud odmítne kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany pro nepřijatelnost, jestliže ta svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. K podrobnějšímu vymezení institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany lze přitom pro stručnost odkázat na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, z něhož mimo jiné plyne, že *„[p]řesahem vlastních zájmů stěžovatele je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce - pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech azylu je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.“* O přijatelnou kasační stížnost se bude jednat v případě, že se kasační stížnost týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu nebo jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, přičemž rozdílnost v judikatuře může nastat na úrovni krajských soudů i Nejvyššího správního soudu. Dále bude kasační stížnost přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky řešené dosud správními soudy jednotně. Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O takové pochybení se může jednat především tehdy, nerespektoval-li krajský soud ustálenou judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, nebo krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. V této souvislosti je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že pokud by k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení, především procesního charakteru, proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby byla důvodem přijatelnosti kasační stížnosti (viz také např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 9. 2015, č. j. 2 Azs 147/2015 – 52).

[9] Dle § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že je cizinec pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Za pronásledování se pak dle § 2 odst. 6 téhož zákona považuje ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady ve státě, jehož je cizinec státním občanem, nebo státu posledního trvalého bydliště v případě osoby bez státního občanství nebo pokud tento stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním.

[10] K námitce týkající se slovního napadání stěžovatele ze strany jeho spoluobčanů Nejvyšší správní soud uvádí, že dle konstantní judikatury „*skutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vybrožováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona č. 325/1999, o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., tím spíše v situaci, kdy politický systém v zemi původu žalobce (zde stěžovatelky) dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti v řízení o udělení azylu nebyly vyvráceny*“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 – 48 nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2006, č. j. 4 Azs 13/2006 – 91). Stěžovatel v řízení uvádí, že byl slovně napadán zejména svými sousedy. Také jeho syn je ve škole terčem slovních útoků ze strany spolužáků, které cílí na jeho ruskou národnost. Aby takové jednání mohlo být považováno ve smyslu zákona o azylu za pronásledování, muselo by se uskutečňovat z vůle, za podpory či za vědomého strpění státu, popřípadě v situaci, kdy se není možné domoci ochrany před takovým jednáním u státu (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 4. 5. 2005, č. j. 3 Azs 255/2004 – 78). V průběhu řízení nebylo zjištěno, že by stěžovatel měl jakékoliv problémy se státními orgány. Nebylo ani zjištěno, že by se na příslušné orgány obrátil ve snaze řešit slovní útoky či synovu situaci ve škole. Nejedná se proto o důvod k udělení mezinárodní ochrany.

[11] Ohledně námitky týkající se problému získat zaměstnání Nejvyšší správní soud konstatuje, že stěžovatel nedoložil, že by jeho nezaměstnanost byla způsobena diskriminací z důvodu národnosti. Jak uvedl žalovaný, požadavek ze strany zaměstnavatelů na znalost úředního jazyka, který užívá převážná část země, není požadavkem neoprávněným. Z důkazů obsažených ve správním spise vyplývá, že nezaměstnanost v Moldavsku je problémem masovým a postihuje všechny národnosti v této zemi žijící (shodně i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 10. 2005, č. j. 2 Azs 194/2005 - 85). Stěžovatel neuvedl žádné konkrétní skutečnosti, které by svědčily o tom, že právě v jeho případě je tato nezaměstnanost způsobena diskriminací na základě národnosti. Ani jiné jím uváděné ekonomické důvody nepostačují k udělení azylu, neboť judikatura Nejvyššího správního soudu konstantně uvádí, že ekonomické důvody a s tím související životní podmínky nejsou relevantní pro udělení mezinárodní ochrany, pokud postihují velkou část populace (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 12. 2010, č. j. 8 Azs 16/2010 – 79, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2006, č. j. 4 Azs 13/2006 – 91 nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 8. 2006, č. j. 3 Azs 334/2005 – 62).

[12] Za dostatečný důvod k udělení mezinárodní ochrany nelze považovat ani pouhý nesouhlas s politickou situací v zemi, pokud stěžovatel svůj názor veřejně neprojevoval a pokud tento projev nevyvolal vůči jeho osobě odezvu státní administrativy, která by znamenala jeho pronásledování (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2005, č. j. 4 Azs 421/2004 – 99). Stěžovatel v průběhu řízení žádné veřejné projevy svého nesouhlasu netvrdil a jakékoliv potíže ze strany státních orgánů vyloučil.

[13] Stěžovatel dále žalovanému i krajskému soudu vytýká, že neúplně zjistil a bagatelizoval současnou situaci v Moldavsku. Nejvyšší správní soud konstatuje, že obecně se k používání informací o zemi původu vyjádřil již například ve svém usnesení ze dne 2. 9. 2010, č. j. 1 Azs 22/2010 – 74, v tom smyslu, že „*při používání informací o zemích*

pokračování

*původu je nutné dodržovat následující pravidla. Informace o zemi původu musí být v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné (srov. Kritéria pro nakládání s informacemi o zemích původu v azylovém řízení, in: GYULAI, G.: Country Information in Asylum Procedures: Quality as a Legal Requirement in EU, Budapest, 2007)*⁴. V projednávaném případě žalovaný při rozhodování vycházel nejenom z informací poskytnutých MZV k jiným řízením, ale také ze zprávy MZV USA o dodržování lidských práv v Moldavsku za rok 2013, z výroční zprávy Amnesty International 2014/2015, výroční zprávy Freedom House z ledna 2015 a z informací Infobanky ČTK. Nejvyšší správní soud má proto za to, že zdroje a z nich zjištěné informace, z nichž žalovaný vycházel, splňují všechny výše uvedené požadavky a dostatečně prokazují současnou situaci v Moldavské republice.

[14] Stěžovatel v kasační stížnosti dále namítal, že v případě neudělení azylu, by mu měla být udělena alespoň doplňková ochrana dle § 14a zákona o azylu, neboť v případě návratu do Moldavska má za to, že mu hrozí nebezpečí vážné újmy, kdy je ohroženo jeho zdraví a život. Jak žalovaný, tak i krajský soud ve světle uplatněných žalobních bodů, se vypořádali s tím, že stěžovatel nesplňuje podmínky ani pro udělení azylu ani doplňkové ochrany. Žalovaný shromáždil dostatečné informace o zemi původu a zabýval se situací osob navrátilivších se do Moldávie (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 12. 2010, č. j. 8 Azs 16/2010 - 79). S ohledem na získané informace pak správní i soudní orgán řádně uzavřely, že stěžovateli nehrozí nebezpečí vážné újmy, tak jak je vymezena v § 14a zákona o azylu.

[15] Z výše uvedeného je patrné, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na všechny námitky uvedené v kasační stížnosti a krajský soud při svém rozhodování postupoval ve smyslu této judikatury. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání.

IV. Závěr a náklady řízení

[16] Na základě výše uvedeného dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost podmínky přijatelnosti nesplňuje. Nejvyšší správní soud proto podanou kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost, aniž se mohl zabývat její důvodností.

[17] Výrok o nákladech řízení se opírá o § 60 odst. 3 věta první za použití § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. února 2016

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu